

Dette er en oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på Bokmål

Máhttodepartemeanta mearridan láhkaásahussan 21.06.2013

Gusto 01.08.2013 rájes

Gusto 31.07.2021 rádjái

Utgått

Ulbmil

Eangalsgiella lea máilmmigiella. Deaivvadettiin eará riikkaid olbmuiguin, ruovttus dahje mátkkis, de dávjá dárbbáša eangalsgiella. Eangalsgiella geavahuvvo filmmain, girjjálašvuodas, lávlagiin, valáštallamis, gávppašeamis, buktagiin, diehtagis ja teknologiijas, ja dáid geavahansurggiid bokte leat olu eangals sánit ja dadjanvuogit sajáiduvvan iežamet gielaide. Go galgat ohcat dieđuid iežamet beroštumiid mielde dahje fágalaš oktavuodain, de ohcat dávjá eangalsgillii. Dasa lassin geavahuvvo eangalsgiella eanet ahte eanet oahpu váldimis ja bargogiellan mángga fitnodagas.

Vai birgešeimmet máilmmis gos eangalsgiella geavahuvvo riikkaidgaskasaš gulahallamis, de lea dárbbášlaš hálddašit geavahit eangalsgiella ja diehtit mo giella geavahuvvo iešguđet oktavuodain. Dát mearkaša ovdánahttit sátneriggodaga ja gálggaid geavahit giella jietnadatvuogádaga, riektáčállima, grammatihka ja cealkka- ja teakstahuksema prinsihpaid, ja máhttit heivehit giella iešguđet fáttáide ja gulahallanohtavuodaide. Dát mearkaša ahte máhtta earuhit njálmmálaš ja čálalaš giellageavaheami ja formálalaš ja eahpeformálalaš giellageavaheami. Dasto mearkaša dát váldit vuhtii kultuvrralaš ovtastallanvieruid ja buorremanolašvuoda go geavaha giella.

Giellaoahpahallan dáhpáhuvá deaivvadettiin mánggalágan teavstaiguin, main teaksta-doaba geavahuvvo viiddis mearkašumis. Dasa gullet njálmmálaš ja čálalaš ovdanbuktimat iešguđet oktavuodain, ja iešguđet njálmmálaš ja čálalaš teavsttat digitála mediain. Go mii leat dihtomielaláččat strategiiid ektui maid geavahit oahppat giella, ja strategiiid ektui mat veahkehit min áddet ja áddehallot, de šaddá máhtto- ja gálgaoččodeapmi álkibun ja jierpmáleabbon. Lea maiddá dehálaš bidjat alcces oahppanmihttomeriid, gávnnahtit mo dáid sáhtta olahit ja árvvoštallat iežas giellageavaheami. Eangalsgiella oahppan ovddida mángggagielatvuoda ja sáhtta šaddat dehálaš oassin min persovnnalaš ovdáneamis.

Giellaoahpahallama lassin galgá eangalsgielfága veahkehit min áddet eallinvugiid ja kultuvrraid gos eangalsgiella lea váldogiellan dahje almmolaš giellan. Fága galgá veahkehit áddet mo eangalsgiella geavahuvvo riikkaidgaskasaš gulahallangaskaoapmin. Oahppat eangalsgiel riikkaid birra ja dađistaga lassáneaddji eangalsgielgeavaheami birra iešguđet riikkaidgaskasaš oktavuodain addá buori vuodu áddet máilmmi ja eangalsgiella ovdáneami máilmmigiellan. Eangalsgiel girjjálašvuoha sáhtta addit lohkanmovtta eallinahká ja čiekŋalat áddejumi earáin ja alddámet. Njálmmálaš, čálalaš ja digitála teavsttat, filmmat, musihka ja eará kulturovdanbuktimat sáhttet maiddá movttiidahttit iežamet hervvohallama ja hutkáivuoda.

Eangalsgielfága lea sihke reaidofága ja oahppahábmenfága. Dat galgá addit vejolašvuoda beassat searvat gulahallamii persovnnalaš, sosiála, girjjálašvuoda ja fágalaš fáttáid birra. Fága galgá nannet oppalaš giellagealbbu guldaleami, hállama, lohka ja čállima bokte, ja addit vejolašvuoda háhkat dieđuid ja fágamáhtu eangalsgiella bokte. Gulahallan- ja giellagálggaid ovdáneapmi ja kulturáddejupmi sáhtta ovddidit nannosat ovttasdoaimama, áddejumi ja árvvusatnima olbmuid gaskii geain leat iešguđetlágan kulturduogážit. Ná šaddá giella- ja kulturgealbu oassin álbmotoahpus ja lea veahkkin nannemin demokrátalaš beroštumi ja servodatmiellahttovuoda.

Fága váldoasit

Fága lea juhkkovuvvon váldoosiide maidda leat hábmejuvvon gelbbolašvuodamihttomearit. Váldoasit dievasmahttet guhtet guoimmiset, ja daid ferte geahččat oktiláččat.

Fága lea oktasašfága joatkkaoahpaha buot oahppoprográmmaide. Oahpahus galgá danne leat eanemus lági mielde relevánta ohppiide ja heivehuvvot iešguđet oahppoprográmmaide.

Eangalsgielas leat gelbbolašvuodamihttomearit maŋŋil vuodđoskuvlla 2., 4., 7. ja 10. ceahki ja maŋŋil Jo1:ža studerenáhkkanahhti oahppoprográmmaid / Jo2:ža fidnofágalaš oahppoprográmmaid.

Váldoosiid bajilgovva:

Jahkeceahkki	Váldoasit
--------------	-----------

1–10.				
Jo1				
Jo2	Giellaoahpahallan	Njálmmálaš gulahallan	Čálalaš gulahallan	Kultuvra, servodat ja girjjálašvuohta
(fidnofágalaš oahppoprográmmat)				

Giellaoahpahallan-váldooasis lea sáhka oahppat ođđa giela, oahppat eangalsgiela ja oaidnit eangalsgiela, eatnigiela ja eará giela oktavuodaid. Dasa gullá diehtu giela birra ja iežas giellaoahpahallama ádden. Máhttit árvoštallat iežas giellageavaheami ja iežas oahppandárbbuid ja válljet heivvolaš strategiijaid ja bargovugiid lea ávkkálaš go áigu oahppat ja geavahit eangalsgiela.

Njálmmálaš gulahallan-váldooasis lea sáhka áddet ja geavahit eangalsgiela guldaleami, hállama ja ságastallama bokte, ja geavahit ulbmillaš gulahallanstrategiijaid. Váldooasis lea sáhka nannet sátneriggodaga ja geavahit idiomáhtalaš struktuvrraid ja grammatihkalaš vugiid hállamis ja ságastallamis. Dat máinnaša maiddá geavahit giela čielga jietnademiin ja intonašuvnnain.

Váldooassái gullá guldalit, áddet ja geavahit eangalsgiela iešguđet njálmmálaš gulahallanoktavuođain. Leat buorremanolaš ja váldit vuhtii gustovaš servvoštallanvugiid lea dehálaš oassi dás. Dás lea maiddá sáhka heivehit giela ulbmilii ja vuostáiváldái, earret eará earuhettiin formálalaš ja eahpeformálalaš njálmmálaš giela.

Iešguđet mediaid ja resurssaid geavaheapmi ja nannet gielalaš repertoára fágaid ja fáttáid rastá lea dehálaš dán váldooasis.

Čálalaš gulahallan-váldooasis lea sáhka áddet ja geavahit eangalsgiela logadettiin ja čáledettiin ja geavahettiin ulbmillaš lohkan- ja čállinstrategiijaid.

Váldooassái gullá lohkat iešguđetlágan teavsttaid eangalsgillii ovddidan dihtii lohkanmovtta ja vásáhusa, ja áddet ja oččodit máhtu. Dát mearkkaša hivvodatlohkama mii nanne giellaáddejumi ja teakstagealbbu. Iešguđetlágan teavsttaid lohkan sáhtta leat vuodđun persovnnalaš ovdáneapmái, láddamii ja hutkáivuhtii ja movttiidahtta ieš hábmet teavstta.

Váldooassái gullá maiddá čállit eangalsgiel teavsttaid iešguđetlágan gulahallanoktavuođain ovddidan dihtii čállinmovtta ja vásáhusa, ja áddet ja háhkat máhtu. Lea maiddá sáhka heivehit giela ulbmilii ja vuostáiváldái, earret eará earuhettiin formálalaš ja eahpeformálalaš čálalaš giela. Váldooassái gullá nannet sátneriggodaga, geavahit riehtačállima, idiomáhtalaš struktuvrraid ja grammatihkalaš minstariid čállagis. Dat máinnaša maiddá hábmet teavsttaid struktuvrra ja oktavuoda.

Kultuvra, servodat ja girjjálašvuohta-váldooasis lea sáhka kulturáddejumis viiddes mearkkašumis. Dat váldá vuolggasaji eangalsgiel riikkain ja gokčá guovddáš fáttáid mat gusket servodateallimii, girjjálašvuhtii ja eará kulturovdanbuktimiidda. Váldooasis lea sáhka háhkat máhtu eangalsgiela birra máilmmigiellan mas leat olu geavahanguovllut.

Váldooassái gullá bargat fágateavsttaiguin, girjjálašvuođa teavsttaiguin ja kultuvrralaš ovdanbuktimiiguin iešguđet median ja ságaškuššat daid. Dát lea dehálaš máhtu, áddejumi ja árvvusatnima ovdánahttimii eará eallinvugiide ja kultuvrraide.

Diibmolohku

Tiibmalohku lea almmuhuvvon 60-minuhta ovtadahkan:

MÁNÁIDCEAHKKI

1.–4. jahkeceahkit: 138 tiimma

5.–7. jahkeceahkit: 228 tiimma

NUORAIÐCEAHKKI

8.–10. jahkeceahkit: 222 tiimma

STUDERENRÁHKKANAHHTTI OAHPPOPROGRÁMMAT

Jo1: 140 tiimma

FIDNOFÁGALAŠ OAHPPOPROGRÁMMAT

Jo1: 84 tiimma

Jo2: 56 tiimma

Vuodđogálggat

Vuodđogálggat leat integrerejuvvon gelbbolašvuodamihttomeriide gos dat leat mielde ovdánahttimin fágagelbbolašvuoda ja leat maid oassin das. Eangalsgielfágas áddejuvvojit vuodđogálggat ná:

Njálmmálaš gálggat eangalsgielfágas leat máhttit guldalit, hállat ja ovttasdoaimmat eangalsgiela geavahusa bokte. Dát mearkkaša árvoštallat ja heivehit ovdanbuktinvugiid ulbmila, vuostáiváldi ja dilálašvuoda hárrái. Dát mearkkaša dasto oahppat sosiála vieruid ja servvoštallanvugiid eangalsgiel riikkain ja riikkaidgaskasaš oktavuodain. Njálmmálaš gálggaid ovdánahttin eangalsgielas mearkkaša geavahit njálmmálaš giela ságastallamiin ja eará njálmmálaš gulahallamis dađistaga deaivileappot ja eanet nyanserejuvvon vugiin. Dasto mearkkaša dát guldalit, áddet ja ságaškuššat iešguđet fáttáid ja čuolmmaid háhkan dihtii fágagealbbu. Dát mearkkaša maiddái áddet njálmmálaš eangalsgiela variánttaid iešguđet osiin máilmmis.

Máhttit čállit eangalsgiela lea máhttit ovdanbuktit ideaid ja oaiviliid áddehahti láchkai ja ulbmillaččat eangalsgiela čállingiela geavahemiin. Dát mearkkaša plánet, hábmet ja gieđahallat teavsttaid mat kommuniserejit, ja main lea buorre struktuvra ja oktavuoha. Dasa lassin lea čállin giellaoahpahallama reaidun. Čállingálggaid ovdánahttin eangalsgielas mearkkaša oahppat riektáčállima ja ovdánahttit ain nannosat eangalsgiel sátneriggodaga ja gielalaš struktuvrraid. Dasto mearkkaša dát ovdánahttit buotbeallásaš gealbbu čállit iešguđetlágan oppalaš, girjjálašvuoda ja fágalaš teavsttaid eangalsgillii, mat leat heivehuvvon ulbmilii ja vuostáiváldái, eahpeformálalaš ja formálalaš giela geavahemiin.

Máhttit lohkat eangalsgiela lea máhttit duddjot áddejumi iešguđetlágan teavsttaid vuodul. Dat mearkkaša lohkat eangalsgiel teavsttaid áddet, jurddašit ja háhkat áddejumi ja máhtu kultuvrraid ja fágasurggiid rastá. Dasto mearkkaša dát ráhkanit lohkat eangalsgiel teavsttaid iešguđet ulbmiliidda ja iešguđet guhkkodagas ja kompleksitehtas, ja lohkat ja gieđahallat daid. Lohkangálggaid ovdánahttin eangalsgielas lea geavahit lohkanstrategiijaid mat leat heivehuvvon dađistaga váttásmuvvi teavsttaid lohkama ulbmilii. Dasto mearkkaša dát lohkat eangalsgiel teavsttaid njuovžilit ja áddejumiin, ja suokkardit, ságaškuššat, oahppat iešguđetlágan dieđuid ja smiehttat daid birra.

Máhttit rehkenastit eangalsgielas lea máhttit relevánta matematihkalaš eangalsgiel doahpapiid iešguđet oktavuodain. Dát mearkkaša dovdat mihttoovttadagaid mat geavahuvvojit eangalsgiel riikkain, ja áddet ja gulahallat loguiguin, gráfalaš ovdanbuktimiiguin, tabeallaiguin ja statistihkaiguin eangalsgillii. Rehkenastingálggaid ovdánahttin eangalsgielas mearkkaša geavahit loguid ja rehkenastima ovddidettiin matematihkalaš eangalsgiel doahpapiid repertoára mii guoská árgabeaivái, ja oppalaš ja fágalaš fáttáid.

Digitála gálggat eangalsgielas lea máhttit geavahit iešguđetlágan digitála reaiduid, mediaid ja resurssaid nannet giellaoahpahallama, gulahallat eangalsgillii ja háhkat relevánta máhtu eangalsgielfágas. Digitála resurssaid geavaheapmi addá vejolašvuoda vásihit eangalsgiel teavsttaid autenttalaš oktavuodain, nappo lunddolaš, ii-heivehuvvon oktavuodain. Digitála gálggaid ovdánahttin mearkkaša viežžat ja gieđahallat dieđuid hábmen dihtii iešguđetlágan teavsttaid. Digitála teavsttaid

hápmegáibádusat mearkkašit ahte efeavttat, govat, tabeallat, bajilčállagat ja čuoggát leat biddjon oktii deattuhan ja gaskkustan dihtii dieđu. Dát mearkkaša dasto geavahit digitála gálduid čálalaš ja njálmmálaš teavsttain, ja ahte olbmossat leat kritihkalaš ja iešheanalaš guottut gáldogeavaheapmái. Digitála gálggat mearkkaša ovdánahttit máhtu dahkkivoigatvuoda ja personsuodjalusa birra dárkkisdahti gálđočujuhusaid bokte.

Gelbbolašvuodamihttomearit

Giellaoahpahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- buktit ovdamearkkaid dilálašvuodain goas sáhtta leat ávkkálaš máhttit eangalsgiela
- gávdat sániid ja dadjanvugiid mat leat oktasaččat eangalsgielas ja iežas eatnigielas
- geavahit digitála resurssaid giellavásiheapmái

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- guldalit ja geavahit eangals giellajienaid praktihkalaš-estehtalaš ovdanbuktinvugiid bokte
- guldalit ja áddet álkes gohččumiid eangalsgillii
- guldalit ja áddet sániid ja dadjanvugiid eangalsgiel riimmain, hoahkamiin, lávlagiin, máidnasiin ja mitalusain
- áddet ja geavahit muhtun eangalsgiel sániid, dadjanvugiid ja cealkkaminstantariid mat gusket lagašbirrasii ja iežas beroštumiide
- dearvvahit, jearrat ja vástidit álkes gažaldagaid ja geavahit muhtun buorreminenolaš ovdanbuktimiid
- searvat álkes, hárhellon dialogaide ja spontána ságastallamiidda mat gusket lagašbirrasii ja iežas vásáhusaide
- geavahit loguid ságastaladettiin lagašbirrasa ja iežas vásáhusaid birra

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- dovdát muhtun eangalsgiel giellajienaid ja stávvalminstantariid oktavuoda
- geahččalit lohkat ja čállit eangalsgiel sániid, dadjanvugiid ja álkes cealkagiid mat gusket lagašbirrasii ja iežas beroštumiide

Kultuvra, servodat ja girjjálašvuolta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ságastallat mánáid árgabeaidilis eangalsgiel riikkain
- oassálastit eangalsgiel riikkaid mánáidkultuvrrain geavahettiin sániid, govaid, musihka ja lihkadeami
- mitalit mo iežas mielas leat eangalsgiel riimmat, hoahkamat, lávlagat, máidnasat ja mitalusat

Giellaoahpahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- identifiseret dilálašvuodaid main sáhtta leat ávkkálaš dahje dárbbalaš máhttit eangalsgiela
- ságastallat iežas eangalsgieloahpahallama birra
- gávdat seammaláganvuodaid eangalsgiel ja iežas eatnigiela sániid ja dadjanvugiid gaskkas
- geavahit digitála resurssaid ja eará veahkkeneavvuid suokkardit giela

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit álkes guldalan- ja hállanstrategiijaid
- guldalit ja áddet sániid ja dadjanvugiid mearkašumi das makkár oktavuodas dat geavahuvvojit
- áddet ja geavahit eangalsgiel sániid, dadjanvugiid ja cealkkaminstariid mat gusket iežas dárbbuide ja dovdduide, árgabeaivái, astoáigái ja beroštumiide
- áddet riimmaid, hoahkamiid, lávlagiid, máidnasiid ja mitalusaid váldosisdoalu
- geavahit muhtun buorremenolašvuoda ovdanbuktimiid ja álkes frásaid oazžun dihtii veahki áddet ja áddehallat
- searvat árgabeaiságastallamiidda mat gusket lagašbirrasii ja iežas vásáhusaide
- lohkat eangalsgiel alfabehta ja stávet namaid ja ássanbáikenamaid
- áddet ja geavahit sániid ja dadjanvugiid mat gusket hattiide, hivvodagaide, hámiide ja sturrodagaide go gulahallá árgabeaieallima, astoáiggi ja beroštumiid birra

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit álkes lohkan- ja čállinstrategiijaid
- áddet eangalsgiel giellajienaid ja bustávaid oktavuodaid ja máhttit bidjat jienaid sátnin
- áddet sániid ja dadjanvugiid mearkašumi das makkár oktavuodas dat leat geavahuvvon
- lohkat, áddet ja čállit eangalsgiel sániid ja dadjanvugiid mat gusket iežas dárbbuide ja dovdduide, árgabeaieallimii, astoáigái ja beroštumiide
- áddet váldosisdoalu álkes teavsttain oahpes fáttáid birra
- čállit oanehis teavsttaid mat mitalit oaiviliid ja beroštumiid, ja mat čilgejit, mitalit ja jearahit
- geavahit muhtun dábálaš smávvasániid ja álkes stáven- ja cealkkaminstariid
- geavahit digitála reaidduid háhkat dieđuid ja geahččaladdat hábmet teavstta

Kultuvra, servodat ja girjjálašvuhta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- buktit muhtun ovdamearkkaid eangalsgiel riikkaide ja dovddus olbmuide geat doppe leat eret
- ságastallat beliid birra iešguđet eallinvugiin ja árbevieruin eangalsgiel riikkain ja Norggas
- searvat ovdanbuktit eangalsgiel riimmaid, hoahkamiid, lávlagiid, oanehis teáhterbihtáid ja mitalusaid
- mitalit iežas jurdagiid ja oaiviliid deaivvadettiin eangalsgiel girjjálašvuodain ja mánáidkultuvrrain
- ráhkadit iežas teavsttaid main viežžá inspirašuvvna eangalsgiel girjjálašvuodas ja mánáidkultuvrras

Giellaoahpahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- identifiseret ja geavahit iešguđet dilálašvuodaid ja oahpahallanstrategiijaid nannet iežas eangalsgielgálggaid
- válddahit iežas eangalsgieloahpahallama
- identifiseret muhtun gielalaš seammaláganvuodaid ja erohusaid eangalsgielas ja iežas eatnigielas
- geavahit digitála resurssaid ja eará veahkkeneavvuid iežas giellaoahpahallamis

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit guldalan- ja hállanstrategiijaid
- áddet ja geavahit oahpes fáttáide gullelaš sátneriggodaga
- áddet váldosisdoalu njálmmálaš teavsttain oahpes fáttáid birra
- geavahit buorremenolašvuoda ovdanbuktimiid ja dilálašvuhtii guoski dadjanvugiid
- ovdanbuktit iežas oažžun dihtii veahki áddet ja áddehallat iešguđet dilálašvuodain
- ovdanbuktit ja ákkastallat iežas oaivila oahpes fáttáin
- álggahit, doalahit ja heaittihit ságastallamiid mat gusket oahpes dilálašvuodaide
- geavahit jietnadeami, intonašuvnna, sátnesojaheami ja cealkkatiippaid vuodđominstariid gulahallamis
- mitalit álkes rehkenastimiid, valuhta ja mihttoovttadagaid birra gulahaladettiin árgabeaidilis

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit lohkan- ja čállinstrategiijaid
- áddet ja geavahit sátneriggodaga mii gullá oahpes fáttáide
- áddet váldosisdoalu ieš välljen teavsttain
- lohkat ja áddet iešguđetlágan teavsttaid iešguđet hivvodagas iešguđet gálduin
- čállit notáhtaid hábmen dihtii iešguđetlágan teavsttaid
- čállit oktílaš teavsttaid mat mitalit, ođđasis mitalit, válddahit vásáhusaid ja mitalit iežas oaiviliid
- geavahit riektáčállima, sátnesojaheami, cealkka- ja teakstahuksema vuodđominstariid teakstabuvttadeamis
- geavahit digitála reaidduid ja eará veahkkeneavvuid gávdnat relevánta dieđuid ja hábmet iešguđetlágan teavsttaid

Kultuvra, servodat ja girjjálašvuhta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- mitalit olbmuid, báikkiid ja dáhpáhusaid birra eangalsgiel riikkain
- ságastallat eallinvugiid ja servvoštallanvugiid birra iešguđet kultuvrrain eangalsgiel riikkain ja Norggas, earret eará sámi kultuvrra birra
- lohkat eangalsgiel mánáid- ja nuoraidgirjjálašvuoda ja hállat olbmuid ja sisdoalu birra
- ovdanbuktit iežas reakšuvnnaid eangalsgiel girjjálašvuoda teavsttaide, filmmaide, neahttakultuvrii, govaide ja musihkkii
- ovdanbuktit iežas hutkás láhkai vieččadettiin inspirašuvnna iešguđetlágan gálduin vižžon eangalsgiel girjjálašvuodas
- gaskkustit oanehis teavsttaid ieš välljen fáttáid birra

Giellaoahpahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geavahit iešguđet dilálašvuodaide, bargovugiid ja oahpahallanstrategiijaid ovdánahttit iežas eangalsgielgálggaid
- kommenteret iežas eangalsgieloahpahallama
- identifiseret guovddáš gielalaš seammaláganvuodaide ja erohusaid eangalsgiela ja iežas eatnigiela gaskkas, ja geavahit dán iežas giellaoahpahallamis
- välljet iešguđet digitála resurssaid ja eará veahkkeneavvuid, ja geavahit daid iešheanaláččat iežas giellaoahpahallamis

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- välljet ja geavahit iešguđet guldalan- ja hállanstrategiijaid mat leat heivehuvvon ulbmilii
- áddet ja geavahit dábálaš sátneriggodaga mii guoská iešguđet fáttáide
- čájehit dáidduid earuhit positiivvalaš ja negatiivvalaš dadjanvugiid mat refererejit ovttaskasolbmuide ja olmmošjoavkkuide
- áddet váldosisdoalu ja detáljjaid iešguđetlágan njálmmálaš teavsttain iešguđet fáttáid birra
- guldalit ja áddet eangalsgiela variánttaid iešguđet autenttalaš oktavuodain
- ovdanbuktit iežas njuovžilit ja oktillaččat mii lea heivehuvvon ulbmilii ja dilálašvuhtii
- ovdanbuktit ja ákkastallat iežas oaivila iešguđet fáttáid birra
- álggahit, doalahit ja loahpahit ságastallamiid iešguđet fáttáid birra gažadettiin ja čuovvolettiin árvalusaiguin
- geavahit jietnadeami, intonašuvnna, sátnesojaheami ja iešguđet cealkkatiippaid guovddáš minstariid gulahallamis
- áddet ja geavahit iešguđetlágan vugiid ovdanbuktit loguid ja eará dáhtaid gulahallamis

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- välljet ja geavahit iešguđet lohkan- ja čállinstrategiijaid mat leat heivehuvvon ulbmilii
- áddet ja geavahit dábálaš sátneriggodaga mii gullá iešguđet fáttáide
- čájehit dáidduid earuhit positiivvalaš ja negatiivvalaš dadjanvugiid mat refererejit ovttaskasolbmuide ja olmmošjoavkkuide
- áddet váldosisdoalu ja detáljjaid ieš välljen teavsttaid
- lohkat, áddet ja árvvoštallat iešguđetlágan teavsttaid mat leat iešguđet guhkkodagas, ja mángga fáttás
- geavahit iežas notáhtaid ja iešguđet gálduid čállima vuodđun
- čállit iešguđetlágan teavsttaid struktuvrrain ja oktilasat
- geavahit riektáčállima, sátnesojaheami, cealkka- ja teakstahuksema guovddáš minstariid teakstabuvttadeamis
- geavahit digitála reaidduid ja diehtogieđahallama, teakstabuvttadeami ja gulahallama hápmegáibádusaid
- diehtit persovdnasuodjaleami ja dahkkivuoigatvuođa birra ja välljet geavahit sisdoalu iešguđet gálduin dárkkistahtti vuogi mielde

Kultuvra, servodat ja girjjálašvuhta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ságaškuššat eallinvugiid ja ovtastallanvugiid Stuurra-Británias, USA:s, eará eangalsgiel riikkain ja Norggas
- selvehit Stuurra-Británia ja USA' historjjaid ja geografijaid váldoiešvuodaid
- ságaškuššat eangalsgiel riikkaid iešguđetlágan eangalsgiel girjjálašvuoda
- válddahit ja reflekeret álgoálbmogiid dili birra eangalsgiel riikkain
- hábmet, gaskkustit ja ságastallat iežas teavsttaid maida inspirašuvdna lea vižžon eangalsgiel girjjálašvuodas, filmmas ja kultuvrralaš ovdanbuktinvuogiin
- ságastallat iešguđet áigeovuodilis ja fágalaš fáttáid birra ja gaskkustit daid

Giellaoahpahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- árvvoštallat ja geavahit iešguđet dilálašvuodaid, bargovugiid ja oahpahallanstrategiijaid ovdánahttit iežas eangalsgielgálggaid
- árvvoštallat iežas ovdáneami eangalsgieloahpahallamis

- árvvoštallat iešguđet digitála resurssaid ja eará veahkkeneavvuid kritihkalaččat ja iešheanalaččat, ja geavahit daid iežas giellaoahpahallamis

Njálmmálaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- árvvoštallat ja geavahit heivvolaš guldalan- ja hállanstrategiijaid mat leat heivehuvvon ulbmiliidda ja dilálašvuhtii
- áddet ja geavahit nana dábálaš sátneriggodaga ja fágalaš sátneriggodaga mii gullá iežas oahppoprográmmii
- áddet iešguđetlágan njálmmálaš teavsttaid váldosisdoalu ja detáljjaid dábálaš fáttáin ja fágalaš fáttáid birra mat gusket iežas oahppoprográmmii
- guldalit ja áddet eangalsgiela sosiála ja geografálaš variánttaid autenttalaš dilálašvuodain
- ovdanbuktit iežas nyanserejuvnon ja dárkillis láhkai njuovžilvuodain ja oktilasat ja nu ahte lea heivehuvvon ulbmilii ja dilálašvuhtii
- álggahit, doalahit ja loahpahit ságastallamiid ja digaštallamiid dábálaš fáttáid ja fágalaš fáttáid birra mat gusket iežas oahppoprográmmii
- geavahit jietnadeami, intonašuvnna, sátnesojaheami ja iešguđet cealkkatiippaid gulahallamis
- dulkot ja geavahit tehnikkalaš ja matematihkalaš dieđuid gulahallamis

Čálalaš gulahallan

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- árvvoštallat ja geavahit heivvolaš lohkan- ja čállinstrategiijaid mat leat heivehuvvon ulbmilii ja teakstašládji
- áddet ja geavahit nana dábálaš sátneriggodaga ja fágalaš sátneriggodaga mii gullá iežas oahppoprográmmii
- áddet váldosisdoalu ja detáljjaid iešguđet guhkkosaš teavsttain iešguđet fáttáid birra
- lohkat háhkan dihtii fágamáhtu iežas oahppoprográmmas
- geavahit iežas notáhtaid čállit teavsttaid mat gullet iežas oahppoprográmmii
- čállit iešguđetlágan teavsttaid struktuvrrain ja oktilisvuodain mii lea heivehuvvon ulbmilii ja dilálašvuhtii
- geavahit riehtačállima, sátnesojaheami ja iešguđet cealkka- ja teakstahuksema minstariid teakstabuvttadeamis
- buvttadit iešguđetlágan teavsttaid mat leat heivehuvvon iešguđet digitála mediaid digitála hábmengáibádusaide
- árvvoštallat iešguđet gálduid ja geavahit gálduid sisdoalu iešheanalaš, kritihkalaš ja dárkkisdahtti láhkai

Kultuvra, servodat ja girjjálašvuhta

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ságaškuššat moanaid eangalsgiel riikkaid kultuvrra ja servodatdiliid
- ovdanbuktit ja digaštallat eangalsgiel gálduid áigeguovdilis ođđasiid
- ságaškuššat eangalsgiela ovdáneami máilmmigiellan
- ságaškuššat iešguđetlágan eangalsgiel girjjálašvuoda teavsttaid iešguđet osiin máilmmis
- ságaškuššat eangalsgiel filmmaid ja eará kulturovdanbuktimiid iešguđet mediain
- ságaškuššat teavsttaid maid álgoálbmogat leat čállán, ja teavsttaid álgoálbmogiid birra eangalsgiel riikkain
- čiekŋudit fágalaš fáddái iežas oahppoprográmmas ja ovdanbuktit dán

Árvvoštallan fágas

Loahppaárvvoštallama mearráduusat:

Oppalašárvosáni árvvoštallan

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkki	Oahppit galget oažžut ovttá čálalaš ja ovttá njálmmálaš oppalašárvosáni.
Jo1 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmat	Oahppit galget oažžut ovttá oppalašárvosáni.
Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmat	

Eksámen ohppiide

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkki	Oahppit sáhttet vuorbáduvot čálalaš eksámenii. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásašusain. Oahppit sáhttet maiddá vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat.
Jo1 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmat	Oahppit sáhttet vuorbáduvot čálalaš eksámenii. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásašusain. Oahppit sáhttet maiddá vuorbáduvot njálmmálaš eksámenii. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat. Eksámen fátmasta olles fága (140 tiimma).
Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmat	

Eksámen privatisttaide

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkki	Geahča rávisolbmuid vuodđoskuvlaoahpahusa gustovaš ortnega.
Jo1 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmat	Privatisttat galget váldit čálalaš ja njálmmálaš eksámena. Čálalaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo guovddáš ásašusain. Njálmmálaš eksámen ráhkaduvo ja sensurerejuvvo báikkálaččat. Eksámen fátmasta olles fága (140 tiimma).
Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmat	

Árvvoštallama oppalaš mearráduusat leat oahpahuslága lánkaásahusas.